

973 - جۈمە نامىزىدىن كېيىن پىشىن نامىزى ئوقۇشنىڭ ھۆكۈمى

سوئال

مەن بەزى ماملاردىن تۆۋەندىكى چىخىل شەرت سىتدا جۈمە نامىزىنىڭ كىكى رەكئەت پەرزىدىن كېيىن تۆت رەكئەت پىشىن نامىزىنىڭ پەرزىنى قۇش كېرەك، دېگەن پەتىۋانى كىلىدىم.

1- . گەر بىز سەدى رەبىستاندىن يىراق بولساق.

2- . گەر بىز سىلام دۆلىتىدە ياشىمىساق.

3- ياكى گەر بىزنىڭ ھۆكۈمىتىمىز سىلامىي ھاكىمىيەت بولمىسا.

سولمىغا سەمىمىي جاۋاب بەرگەن بولسىڭىز، بىزنىڭ دىيارىمىزدا ياشقا چوڭلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇنداق قىلىۋاتىدۇ، لېكىن مەن بۇ توغرىدا ئىزدەنگەن بولساممۇ ئۇنىڭغا دائىر بىرەر مۇھەددىس تاپالمىدىم.

تەپسىلىي جاۋاب

جاۋاب:

مەدھىيە لالاھقا خاستۇر.

جۈمەدىن كېيىن پىشىن نامىزى قۇش بەزى ئالىملارنىڭ ئىجتىھادىي كۈز قارىشى بولۇپ، بۇنىڭ مەككىدىن يىراق بولۇش - بولماسلىق، سىلامى دۆلەت بولۇش ياكى بولماسلىق ۋە خىلافەتنىڭ بولۇش بولماسلىقى بىلەن لاقىسى يوق. ھەلى سۈننە ۋەلجاما گە نىسبەتەن خىلافەتنىڭ بولۇش - بولماسلىقى ۋە خەلىفىنىڭ بۇيرۇقى جۈمە نامىزى قۇشنىڭ شەرتى مەس. (فەتىۋا ل لەجنە ل ئىلمى 8/187)

بۇ توغرىدا يېتەرلىك مەلۇماتقا ئىگە ئەمەس، ۋە ياكى مەلۇماتقا ئىگە بولۇش پۇرسىتى بولمىغان، سىز يېتقاندەك " مام " دەپ تىلپ كېلىۋاتقان ئاشۇ كىشىلەرنىڭ " جۈمەدىن كېيىن پىشىن نامىزى قۇش كېرەك " دېگەن سۆزىگە بىز مەشھۇرلىمىلارنىڭ سۆزى بىلەن جاۋاب بېرىمىز. لىملار گەر بىر كىشى جۈمە نامىزىنى قۇغان بولسا نىڭ يەنە پىشىن نامىزى قۇشنىڭ شەرىئەتتە ھېچقانداق رىي يوق كەنلىكىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. گەر بىرەرى جۈمە نامىزىنى ئىتۇپ قېلىش سەۋەبىدىن، ياكى جۈمە نامىزىنىڭ كېسەللىك ياكى سەپەردە بولۇشى دېگەندەك سەۋەبلەر تۈپەيلى نىڭغا پەرز بولمىغانلىقى بىلەن جۈمەنى قۇمىغان بولسا پىشىن نامىزىنى قۇشى زۆرۈر. ھېچقانداق دىنى كىتاپلاردا پەيغەمبەر سەللەللاھۇ لەيھى ۋە سەللەمنىڭ ۋە ياكى ساھابىلىرىنىڭ جۈمە نامىزىدىن كېيىن پىشىن قۇغانلىقى قەيت قىلىنمىغان. گەر شۇنداق قىلغان بولسا چوقۇم ئۇ توغرىدا ھەدىس

ۋەياكى ساھابىلارنىڭ كۈز قارىشى خاتىرىلەنگەن بولاتتى.

(ئىبادەتنى چىن ئىخلاس تەۋرەنمەس ئەقىدە بىلەن پەيغەمبىرىمىزنىڭ سۈننىتىگە مۇۋاپىق ھالدا قىلىش تەۋسىيە قىلىنغان بولۇپ، ئىبادەتنىڭ قوبۇل بولىشىدا، ئىككىلىپ ۋەياكى شەكىلىپ، ئۇ بولسا بولار، بولمىسا ئۇنىڭ ئورنىغا بۇ بولار دىگەندەك، مىسالغا ئالساق «**ئېھتىياتى پىشىن**» گە ئوخشاش ئەمەللەرنىڭ كۈندىلىك ئىبادەتلىرىمىزدە يۈز بىرىپ قىلىشىدىن ھەرەز قىلىشىمىز لازىم. مۇسۇلمان ئىبادەتنى رەببىم چوقۇم قوبۇل قىلىدۇ دىگەن ئىشەنچ ۋە ئۈمۈت بىلەن ئادا قىلىشى تەۋسىيە قىلىنىدۇ، چۈنكى شۇنداق قىلغاندا ئىبادەتنىڭ ھەقىقىي لەززىتىنى تىتىيالايدۇ. دىمەك؛ جۇمە نامىزىنى ئادا قىلغان كىشى، جۇمە نامىزىدىن كېيىن پىشىن نامىزى ئادا قىلىشقا بۇيرۇلمايدۇ. -م-)

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.